وَ خَلَقَ اللَّهُ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضَ بِالْحَقِّ وَ لِتُجْزَى كُلُّ نَفْسِ بِمَا كَسَبَتْ وَ هُمْ لاَ يُظْلَمُونَ (22) أَ فَرَأَيْتَ مَنِ اتَّخَذَ إِلَّهَهُ هَوَاهُ وَ أَضَلَّهُ اللَّهُ عَلَى عِلْمٍ وَ خَتَمَ عَلَى سَمْعِهِ وَ قُلْبِهِ وَ جَعَلَ عَلَى بَصَرِهِ غِشَاوَةً فَمَنْ يَهْدِيهِ مِنْ بَعْدِ اللَّهِ أَ فَلاَ تَذَكَّرُونَ (23) وَ قَالُوا مَا هِيَ إِلاَّ حَيَاتُنَا الدُّنْيَا نَمُوتُ وَ نَحْيَا وَ مَا يُهْلِكُنَا إِلاَّ الدَّهْرُ وَ مَا لَهُمْ بِذَٰلِكَ مِنْ عِلْمِ إِنْ هُمْ إِلاَّ يَظُنُّونَ (24) وَ إِذَا تُتْلَى عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ مَا كَانَ حُجَّتَهُمْ إِلاَّ أَنْ قَالُوا ائْتُوا بِآبَائِنَا إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ (25) قُلِ اللَّهُ يُحْيِيكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يَجِمَعُكُمْ إِلَى يَوْم الْقِيَامَةِ لاَ رَيْبَ فِيهِ وَ لَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لاَ يَعْلَمُونَ (26)

1/4

Allah created the heavens and the earth for just ends, and in order that each soul may find the recompense of what it has earned, and none of them be wronged. Then seest thou such a one as takes as his god his own vain desire? Allah has, knowing (him as such), left him astray, and sealed his hearing and his heart (and understanding), and put a cover on his sight. Who, then, will guidehim after Allah (has withdrawn guidance)? Will ye not then receive admonition? And they say: "What is there but our life in this world? We shall die and we live, and nothing but time can destroy us." But of that they have no knowledge: they merely conjecture: And when Our Clear signs are rehearsed to them their argument is nothing but this: they say, "Bring (back) our forefathers, if what ye say is true!" Say: "It is Allah who gives you life, then gives you death; then He will gather you together for the day of judgment about which there is no doubt": But most men do not know.

اللہ نے توآ سانوں اور زمین کو ہر حق پیدا کیا ہے اور اس لیے کیا ہے کہ ہر متنفس کو اُس کی کمائی کا ہدلہ دیا جائے - لوگوں پر ظلم ہر گزنہ کیا جائے گا۔ پھر کیا تم نے کبھی اُس شخص کے حال پر بھی غور کیا جس نے اپنی خواہش نفس کو اپنا خدا بنالیا اور اللہ نے علم کے باوجو دائسے گر اہی میں چینک دیا اور اُس کے دل اور کا نوں پر مہر لگا دیا اور اُس کی اور اُس کی آنکھوں پر پر دہ ڈال دیا؟ اللہ کے بعد اب اور کون ہے جوائسے ہدایت دے ؟ کیا تم لوگ کوئی سبق نہیں لیتے ؟ بید لوگ کہتے ہیں کہ "زندگی بس ہدایت دے ؟ کیا تم لوگ کوئی سبق نہیں لیتے ؟ بید لوگ کہتے ہیں کہ "زندگی بس ہماری دنیا کی زندگی ہے ، یہی ہماری دنیا کی زندگی ہے ، یہیں ہمار امر نا اور جینا ہے اور گردش ایام کے سوا

کوئی چیز نہیں جو ہمیں ہلاک کرتی ہو"-در حقیقت اِس معاملہ میں اِن کے پاس
کوئی علم نہیں ہے-یہ محض گمان کی بناپر یہ باتیں کرتے ہیں-اور جب ہماری
واضح آیات انہیں سنائی جاتی ہیں توان کے پاس کوئی جحت اس کے سوانہیں ہوتی
کہ اٹھالاؤ ہمارے باپ داداکوا گرتم سچے ہو-اے نبی اُن سے کہواللہ ہی تمہیں
زندگی بخشاہے، پھر وہی تمہیں موت دیتا ہے، پھر وہی تم کواس قیامت کے دن
جع کرے گا جس کے آنے میں کوئی شک نہیں، مگرا کٹرلوگ جانتے نہیں ہیں۔

अल्लाह ने तो आसमानों और ज़मीन को बरहक़ पैदा किया है और इसलिए किया है कि हर म्तनिफ्फिस को उसकी कमाई का बदला दिया जाए । लोगों पर ज़ुल्म हरगिज़ न किया जाएगा । फिर क्या त्मने कभी उस शख्स के हाल पर गौर किया जिसने अपनी खाहिशे-नफ्स को अपना ख़दा बना लिया और अल्लाह ने इल्म के बावजूद उसे गुमराही में फेंक दिया और उसके दिल और कानों पर मुहर लगा दी और उसकी आँखों पर परदा डाल दिया? अल्लाह के बाद अब और कौन है जो उसे हिदायत दे? क्या त्म लोग कोई सबक़ नहीं लेते? ये लोग कहते हैं कि "ज़िन्दगी बस यही हमारी द्निया की ज़िन्दगी है, यहीं हमारा मरना और जीना है और गर्दिश-अय्याम के सिवा कोई चीज़ नहीं जो हमें हलाक करती हो |" दरहकीक़त इस मामले में इनके पास कोई इल्म नहीं है । ये महज़ ग्मान की बिना पर ये बातें करते हैं । और जब हमारी वाज़ेह आयात इन्हें सुनाई जाती हैं तो इनके पास कोई हुज्ज़त इसके सिवा नहीं होती कि उठा लाओ हमारे बाप-दादा को अगर तुम सच्चे हो । ऐ नबी, इनसे कहो अल्लाह ही तुम्हें ज़िन्दगी बख्शता है, फिर वही तुम्हें मौत देता है, फिर वही तुमको उस क़ियामत के दिन जमा करेगा जिसके आने में कोई शक नहीं, मगर अकसर लोग जानते नहीं हैं ।